

Den Haag

Datum

30 augustus 2022

Onderwerp

Antwoord van het college op de vragen van het raadslid mevrouw Klokkenburg-Reedeker, luidend: 'Jonge slachtoffers criminele uitbuiting witte vlek in aanpak ondermijning'

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN**Ons kenmerk**

BSD/10356580
RIS312672

Het raadslid mevrouw Klokkenburg-Reedeker heeft op 30 juni 2022 een brief met daarin dertien vragen aan de voorzitter van de gemeenteraad gericht.

Overeenkomstig artikel 30 van het reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, beantwoordt het college deze vragen als volgt.

Vandaag, op 30 juni 2022, heeft het Centrum Kinderhandel en Mensenhandel (CKM) een rapport gepubliceerd waaruit blijkt dat er nog te weinig zicht is op criminele uitbuiting van jonge slachtoffers. Uit onderzoek in een groot aantal steden, waaronder Den Haag, blijkt dat er vermoedelijk 2.500 slachtoffers van criminele uitbuiting waren in de afgelopen 2 jaar. In dezelfde periode waren er landelijk echter maar 68 Nederlandse slachtoffers bekend.

1. *Is het college bekend met bovengenoemde onderzoek door het CKM?*

Ja, we hebben ook meegewerkt aan dit onderzoek d.m.v. het verspreiden van de online vragenlijsten onder professionals in Den Haag.

2. *Ziet het college net als de ChristenUnie/SGP dat criminele uitbuiting een belangrijk onderdeel is van ondermijnende criminaliteit en dat om een vuist te maken tegen ondermijning, criminele uitbuiting moet worden aangepakt?*

Ja, daarom benadrukken wij in ons Actieprogramma Mensenhandel Den Haag 2020 – 2023 (RIS305595) ook dat mensenhandel (waaronder criminele uitbuiting) een vorm is van ondermijnende criminaliteit.

3. *Is het college het met ons eens dat het hier in de eerste plaats om slachtoffers gaat, en niet om daders?*

Wanneer iemand gedwongen wordt om strafbare feiten te plegen of daaraan deel te nemen en er een vorm van gewin is voor degene die aanzet tot het plegen of een derde, kan er sprake zijn van criminele uitbuiting, een van de vormen van mensenhandel. Degene die hiertoe wordt gedwongen is mogelijk een slachtoffer van mensenhandel.

4. *Hoeveel jonge slachtoffers van criminele uitbuiting zijn er officieel bekend bij de gemeente in de afgelopen twee jaar?*

De cijfers van Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel (SHOP) geven inzicht in het aantal (vermoedelijke) jonge slachtoffers dat in beeld is in onze regio (onder de 21 jaar).

De meeste jonge (vermoedelijke) slachtoffers van criminele uitbuiting die bij SHOP in beeld zijn, zijn (vermoedelijk) slachtoffer van zowel criminele als seksuele uitbuiting. Bij SHOP waren er in 2020 zes jonge (vermoedelijke) slachtoffers van criminele uitbuiting in beeld waarbij het bij vier (vermoedelijke) slachtoffers ging om gecombineerde criminele én seksuele uitbuiting. In 2021 ging dit ook om vier personen. In 2022 zijn er tot op heden (half juli) twee jonge (vermoedelijke) slachtoffers van gecombineerde criminele én seksuele uitbuiting in beeld bij SHOP.

5. *Heeft het college zicht op de daadwerkelijke jonge slachtoffers van criminele uitbuiting in Den Haag? Zo ja, om hoeveel jongeren gaat het? Zo nee, waarom niet? En is het college bereid om dit verder te onderzoeken?*

Zoals aangegeven in het Actieprogramma Mensenhandel Den Haag 2020 – 2023 (RIS 305595) speelt mensenhandel (waaronder criminele uitbuiting) zich af in het verborgene. Daardoor is het niet bekend hoe hoog exact het aantal werkelijke slachtoffers is. Wel wordt deze categorie van (vermoedelijke) slachtoffers apart geregistreerd bij SHOP, zodat er een actueel beeld is van het aantal vermoedelijke slachtoffers van deze vorm van uitbuiting dat in zicht is bij de hulpverlening (zie het antwoord op vraag 4). Ook in het Ondermijningsbeeld van de gemeente Den Haag wordt criminele uitbuiting gesignaleerd, onder meer bij hennepsteelt en bij vermogens- en drugsmisdrijven waartoe een categorie jongeren wordt gedwongen.

We zetten blijvend in op het verbeteren van het zicht op criminele uitbuiting. Ook bij de politie worden verkennende analyses uitgevoerd op bij de politie beschikbare informatie om meer zicht te krijgen op criminele uitbuiting binnen (criminele) groepen. Het doen van onderzoek is een van de manieren om het zicht op criminele uitbuiting te vergroten. Om deze reden hebben we ook meegewerkt aan het onderzoek van het CKM. Het vergroten van het zicht op hangt vooral ook samen met adequate signalering en melding. Daarom is criminele uitbuiting onderdeel van trainingen in het signaleren van mensenhandel die gegeven worden aan professionals.

6. *Heeft het college zicht op de plekken waar deze jongeren worden geronseld? Zo ja, kan het college aangeven in welke situaties/op welke plekken jongeren worden geronseld?*

Door de respondenten (werkzaam in Den Haag) uit het onderzoek van het CKM worden de volgende plekken het meest genoemd als locaties waar mogelijke slachtoffers worden geworven of geronseld: straat of openbare hangplek, online of sociale media, en scholen.

7. *Kan het college aangeven of en zo ja welke hulp er wordt geboden aan jonge (vermoedelijke) slachtoffers van criminele uitbuiting?*

SHOP biedt hulp aan (vermoedelijke) slachtoffers van criminele uitbuiting met een samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod. De hulp die geboden wordt is maatwerk en verschilt per casus. Centraal is de hulpvraag van het (vermoedelijke) slachtoffer (en waar nodig en mogelijk de omgeving). De geboden hulpverlening gebeurt bij minderjarigen altijd in afstemming en samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) of andere betrokken partijen.

8. *Op welke manier zijn jongeren-, wijk- en welzijnswerkers betrokken bij het voorkomen van criminele uitbuiting bij jongeren? Worden zij bijvoorbeeld getraind om signalen van criminele uitbuiting te herkennen en te melden?*

In Den Haag worden professionals getraind door SHOP in het herkennen en signaleren van criminele uitbuiting. Dit gebeurt ook in combinatie met seksuele uitbuiting. De afgelopen twee jaar zijn door SHOP o.a. trainingen/voorlichtingen gegeven aan docenten, jongerenwerkers, jeugdwerkers, (school)maatschappelijk werkers, begeleiders, hulpverleners en leerplichtambtenaren.

Bovendien zet de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) van de politie eenheid Den Haag zich actief in om de signalering van criminele uitbuiting te verbeteren door samen met het OM presentaties over criminele uitbuiting te verzorgen bij eerstelijns medewerkers van de politie.

Uit het onderzoek blijkt ook dat er soms overlap is tussen vermoedelijke slachtoffers die zowel crimineel als seksueel worden uitgebuit.

9. *Heeft het college zicht op de groep jongeren die vermoedelijk zowel crimineel als seksueel worden uitgebuit?*

Zie hiervoor het antwoord op vraag 4.

10. *Welke hulp is er voor deze specifieke groep?*

Jongeren die (vermoedelijk) zowel crimineel als seksueel worden uitgebuit kunnen gebruik maken van een samenhangend- hulp en ondersteuningsaanbod van SHOP. Zoals ook aangegeven in het antwoord op vraag 7 verschilt per casus wat er nodig is.

11. *Kan het college aangeven waar eerstelijnsprofessionals, ouders en andere betrokkenen verdenkingen van criminele en seksuele uitbuiting kunnen melden?*

SHOP Jeugd is de hele week bereikbaar voor consultatie, advies, informatie en aanmeldingen. Daarnaast houdt SHOP Jeugd minimaal twee keer per week een inloopspreekuur waar jongeren/ouders/professionals terecht kunnen met vragen over mensenhandel in relatie tot minderjarigen.

Het college van de gemeente Rotterdam heeft het CKM-onderzoek laten doen naar criminele uitbuiting in Rotterdam. Op basis van dit onderzoek heeft het CKM een aantal aanbevelingen gedaan om criminele uitbuiting in Rotterdam te bestrijden. In reactie op die aanbevelingen heeft de gemeente Rotterdam een stevig maatregelenpakket aangekondigd.¹

12. *Is het college bekend met dit onderzoek in Rotterdam en de aanpak die de Gemeente Rotterdam is gestart?*

Ja

13. *Is het college bereid nader onderzoek te doen naar het fenomeen van criminele uitbuiting in Den Haag en, in ieder geval, in navolging van Rotterdam aanvullende maatregelen te treffen waaronder:*

- Bevordering van expertise onder professionals*
- Opstellen van een handelingskader*
- Trainingen en werkafspraken met politie en trainingen voor andere relevante partijen*
- Online communicatiecampagne samen met FIER*
- Verbetering van signalering en deling van mogelijk slachtofferschap*
- Preventielessen op onderwijsinstellingen*

In Den Haag wordt reeds op diverse manieren ingezet op de aanpak van criminele uitbuiting, o.a. vanuit het Actieprogramma Mensenhandel. De komende periode wordt deze aanpak voortgezet. We zetten blijvend in op de doorontwikkeling van de aanpak van criminele uitbuiting. Hierbij betrekken we ook de aanbevelingen van het CKM en de extra maatregelen die Rotterdam gaat nemen. Als bij de doorontwikkeling naar voren komt dat er nog nader onderzoek nodig is dan zullen we dit uiteraard doen.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx

Jan van Zanen

¹ https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/10962635/3/s21bbo16092_4_41780_tds